

F.Y.B.A. SEM – I (CBCS -2016 Course) : SUMMER - 2019

SUBJECT : ECONOMICS (G-1) – I

Day : Monday
Date : 15/04/2019

Time : 11.00 A.M. TO 02.00 P.M.
Max. Marks : 60

S-2019-0019

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 A) Select the most appropriate alternative from those given below and rewrite (06)
the statements:

- 1) The financial year in India is _____.
a) 1st April to 31st March b) 1st January to 31st December
c) 1st March to 30th March d) None of these
- 2) The most appropriate measure of a country's economic growth is _____.
a) GDP b) NDP
c) Per capita real income d) GNP
- 3) Human Development Index was developed by _____.
a) Friedman b) Amartya Sen
c) Mahbub-ul-Haq d) Montek Singh
- 4) _____ is secondary sector of economy.
a) Agriculture sector b) Industrial sector
c) Service sector d) None of these above
- 5) _____ One of the following is an example of non-renewable resources.
a) Wind b) Water
c) Coal and Minerals d) All the above
- 6) India is _____ type of a country.
a) Developed b) Developing
c) Backward d) Very rich

- B)** Answer the following questions in one sentence each: (06)
- i) Define NNP.
 - ii) Explain the concept of under developed country.
 - iii) Give definition of migration of population.
 - iv) Which services are included in service sector?
 - v) Give definition of HDI.
 - vi) Which of the occupations are included in primary sector?

Q.2 Attempt any **TWO** of the following: (12)

- a) Explain the trends in national income.
- b) What are the difficulties measuring national income?
- c) Discuss the concept of Gross Domestic Product.

P.T.O.

Q.3 Attempt any **TWO** of the following: (12)

- a) Explain the importance of transport in economic development.
- b) What are the features of Indian population?
- c) Discuss the recent population policy.

Q.4 Attempt any **THREE** of the following: (12)

- a) What are the causes of rural to urban migration?
- b) Explain the characteristics of Indian economy.
- c) Explain the concept of developed economy.
- d) Discuss the water resources.

Q.5 Write short notes on any **FOUR** of the following: (12)

- a) Agriculture Sector
- b) Industrial Sector
- c) Human Development Index
- d) Density of Population
- e) Per Capita Income
- f) Human Resources

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) ----- हा भारतीय वित्तीय कालखंड आहे.
अ) १ एप्रिल ते ३१ मार्च ब) १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर
क) १ मार्च ते ३० मार्च ड) वरीलपैकी नाही
- २) आर्थिक वृद्धिचे ----- हे योग्य मापक आहे.
अ) जी.डी.पी ब) एन.डी.पी.
क) वास्तव दरडोई उत्पन्न ड) जी.एन.पी.
- ३) मानवी विकास निर्देशांक ----- यांनी विकसित केला.
अ) फ्रिडमन ब) अमर्त्य सेन
क) महबूब-उल-हक ड) मॅनेटेक सिंग
- ४) अर्थव्यवस्थेचे ----- हे दुय्यम क्षेत्र आहे.
अ) कृषी क्षेत्र ब) औद्योगिक क्षेत्र
क) सेवा क्षेत्र ड) वरीलपैकी नाही
- ५) खालीलपैकी ----- ही अनूतनीकरण साधनसंपत्ती आहे.
अ) हवा ब) जल
क) कोळसा आणि खाण ड) वरील सर्व
- ६) भारत हा ----- प्रकारचा देश आहे.
अ) विकसित ब) विकसनशील क) मागास ड) खुप श्रीमंत

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

- १) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन व्याख्या द्या.
- २) विकसनशील देश संकल्पना स्पष्ट करा.
- ३) लोकसंख्येच्या स्थलांतराची व्याख्या द्या.
- ४) सेवा क्षेत्रात कोणत्या सेवांचा समावेश होतो?
- ५) मानवी विकास निर्देशांकाची व्याख्या द्या.
- ६) प्राथमिक क्षेत्रात कोणत्या व्यवसायाचा समावेश होतो?

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) राष्ट्रीय उत्पन्नाची प्रवृत्ती स्पष्ट करा.
- ब) राष्ट्रीय उत्पन्न मापनातील अडचणी कोणत्या?
- क) स्थूल देशांतर्गत उत्पादनावर चर्चा करा.

कृ. मागे पहा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) आर्थिक विकासात वाहतूकीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ब) भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये कोणती?
- क) वर्तमान लोकसंख्या धोरणावर चर्चा करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) ग्रामिण ते शहरी स्थलांतराची कारणे कोणती?
- ब) भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- क) विकसित अर्थव्यवस्था संकल्पना स्पष्ट करा.
- ड) जल साधनसंपत्तीवर चर्चा करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१२)

- अ) कृषी क्षेत्र
- ब) औद्योगिक वित्त
- क) मानवी विकास निर्देशांक
- ड) लोकसंख्येची घनता
- इ) दरडोई उत्पन्न
- फ) मानवी संसाधन

* * * *